

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona,
negyedévre 2 korona, egyes szám ára
20 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér.

Hirdetés nagyság szerint.

Szépirodalmi, társadalmi, és köz-
gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények
a szerkesztőséghez intézendők.

Előfizetési pénzek és reklamációk,

Feigl Gyula

kiadó címére küldendők.

XXI. évfolyam.

Felölös szerkesztő: WITTINGER ERNŐ.

Főmunkatárs: KARPÁTI SANDOR.

2. szám.

Főgimnáziumi Egyesület.

Korunk érti, hogy egyesületi uton valósíthatók meg legbiztosabban a nagy célok és életrevaló eszmék. A mit az egyes ember el nem érhet, azt elől a vállvetett munka, főleg ha biztos szem és erős kar vezet az egyesületet. Ugy hiszszük, a főgimnázium ügye, a mely annyi éven át foglalkoztatja már városunk vezetését, szintén biztosabban oldódik ez uton.

Isten nevében tehát főgimnáziumi egyesületet szándékozzunk létesíteni, a melynek célja: a községi kath. aligimnázium kiegészítése főgimnáziummá, illetőleg a Köszeg városától ez irányban megindított mozgalomnak hathatós támogatása főleg a szükséges költségek előteremtésében. A célnak ez a meghatározása mutatja, hogy az egyesület gondolatát nem az ellenzékiesség, nem az eddigi eredményekkel való elégedetlenség szülte. Mi nem tartjuk céltalannak az utat, a melyen érdemes férfiak évek során át a főgimnázium megvalósítására törekedtek; mi nem hiszszük, hogy a főgimnáziumi egyesület keletkezésével főlegessé lesz a megkezdett uton és alapon való továbbhaladás. Sőt maga az egyesület is csak egy lépés, de nagy lépés lesz a megkezdett régi uton. A főgimnáziumi bizottságnak hozzájárulásával történik, hogy a főgimnázium eszméjét a városház szűk köréből, a hol a bizottság üléseit tartja, kivisszük a társadalmi élet szabad levegőjére: hadd verjen mélyebb gyökeret Köszeg és vidéke társadalmi rétegeiben, hadd érdeklődjenek iránta, hadd áldozzanak érte éppen

azok, a kiknek a főgimnázium létesítése leginkább érdekében van. Új alkotások különben is mindig akkor leg-életrevalóbbak, ha eszméjük a társadalmi élet szükségleteként jelentkeznek.

Szólunk azért mindenkinek, mert a főgimnázium ügye mindenkire vonatkozik. Tudjuk, hogy a magas kormány tetszésével találkozunk vállalkozásunk, a melylyel e magasabb cél munkálására erőket egyesítünk; mert a községi aligimnázium kifejlesztése állami érdek, a mennyiben a csonka gimnáziumok száma apad, és a községi gimnázium, a mely 80% erejéig vonza magához a vidékiek leginkább idegen ajku tanulóit, állami és nemzeti szempontból kiválóan fontos hivatását az eddiginél sokkal nagyobb mértékben teljesítheti. Szívesen látja törekvésünket a Szentbenedekrend is, a mely a főgimnázium ügyét bölcsőjétől kezdve mindig jóakarattal kísérte. Számítunk a város támogatására, mert a szellemi töke, melyet a főgimnázium képvisel, a városi közművelődés érdekében szükséges. A város ezeket szavaz meg csipkegyárra, hogy egy pár száz lakosának munkát és jövedelmet adjon, s jól teszi. De nem fontosabb városi érdeknek kell-e tartani a főgimnázium létesítését, a melylyel szegényebb sorsú lakosainak megadja a magasabb kiképzés lehetőségét s nekik új életpályákra utat nyit; a melylyel az ugyanis csekélyszámu intelligens lakoságot leköti s közvetve szaporítja?!

Ne legyen tehát csak meg-zavazva az a 200,000 korona! Ha a megszavazás idejétől kezdve a megszavazott töke kamatait tőkésítették volna, ma már rendelkezésre állna az építés költsége. Ezt a mű-

veletet ma is meg lehet kezdeni. Hisz egyszer ugyanis meg kell tenni, ha komolyan akarja a város a főgimnáziumot. Gyermekükre és unokáikra hivatkozva kérjük a községi szülők támogatását. Ne mérlegeljék pusztán a költséget, melyet idegenben tanuló gyermekeik nevelésére fordítanak, hanem gondolják azt az arannyal nem mérhető előnyt is, hogy édes gyermekeiket nem kell kibocsátaniok a nevelés munkájában oly fontos családi, házi körből. Appellálunk mindenkire, még azokra is, a kiket, mert itt nyertek kiképzetésüket, a hála köti a községi gimnáziumhoz.

S most fel a munkára! A hét elején szétküldjük a *Főgimnáziumi egyesület* alakuló közgyűlésére a meghívókat. Azon reményünknek adunk kifejezést, hogy a közjó érdekében kezdett munkákat Köszeg nemes polgárai és a vidék lelkes férfiai támogatják.

Mázy Engelbert, dr.

Városi ügyek.

Városi közgyűlés.

Január hó 7-én.

Köszeg szab. kir. város képviselő testülete január hó 7-én folytatta a közgyűlést, melyet január hó 3-án megkezdett.

Jelen voltak: Tipka Ferenc polgármester elnöklésével Auguszt János jegyző, Községi József rendőrkapitány, Szovják Hugó tiszti ügyész, Glanz Frigyes pénztáros, Kovács Antal közgyám, Beke Lajos számvető, továbbá Waisbecker János, Molnár Béda, Schreiner János, Baics Mihály, Lauringer Ferenc, Kiucs István,

TARCA.

Gyermek-dramák.

Rajzok a gyermekek életéből.
Írta: Serrao Matild.

I.

Az apja hírlapíró, az anyja nyelveket tanít. A fiú nyolc éves, de tizenkét esztendőnek látszik, mivel már oly különös dolgokat tud és oly meglepő feleleteket ad. Volt már Velencében, Florenzbén, Nápolyban, de túlságosan fiatal volt ahhoz, hogy ez utazásai maradandó benyomást tettek volna rája. Ha a gondoláról vagy a Vezuvról mesélnek neki, csak a vállát vonogatja.

Aludt már mindenfajta vendéglőben; első rangokban, a hol mint kis herceget szolgálták ki, s azzal mulatott, hogy minden pillanatban a villamos gombot nyomogatta; aludt negyedrangokban is, hideg, kényelmetlen szobákban, kopasz talakkal, keskeny, kemény ágygyal.

E gyermek már minden hotelben ebédelt; megkedvelte a komplikált ételeket, pikáns mártásokat; tudja a pincért hívni, pecsenyét rendelni majonézzal vagy más különös mártással. Mielőtt a vendéglőbe lépnek, így szól atyjához: „Papa, ha van pénzünk, szeretnék, foglyot enni szarvasgombával.” Es a papa azt rendel. Másnap otthon kecskehúst esznek sok burgonyával.

A fiú már mindenféle színházakban volt; hallotta „Aidát,” „Lohengrint,” „Fausztot” és „Poliutót;” Aidát a kis négerfiuk miatt szereti, Fausztot a szép ördögért, Lohengrint a hattyú miatt; Poliutót ki nem állhatja, mert semmi efféle nincs benne. A mondott szó kevésbé érdekli őt, mint a zene; színházba csak a színésznők kedvéért megy. A felvonásokozkban atyja a kulisszák

mögé viszi őt. Ez a gyermek jóbarátja a legelső művésznőknek; csókolgatják őt, cukrot, édességet adnak neki, az egyiket szenvedélyesen szereti.

A fiú éjtélkor sohasem fáradt. Ha hon marad, a cseléd hiába mond neki meséket; nem tud aludni, mert ideges. Megtanult olvasni — valamely újságból s ismeri apja álnévét. Még nem tud helyesen írni, de már ír ő is napi tudósításokat.

Örökös gyomorbetegben szenved, mert otthon egyik nap egy órakor eszik, másik nap nyolckor; ma bordóit iszik, holnap fanyar, rossz bort. Már tudja, miként küldheti el az ember kényelmetlen barátjait, hogyan végez a hitelezőkkel. Egy napon jelen volt, midőn szülői ingóságait bírói zár alá helyezték, míg halovány édesanyja sírdogált, atyja pedig eltűnt volt. Atyja kétszer, háromszor hevesen megölelte, megcsókolta őt, csöndesen megsugta neki, hogy illendemes, jó gyerek legyen s mamájának bánatot ne okozzon; és egyszer csak hazahozták a papát, kocsin hosszan kiterítve, véres, átlótt karral.

A betegség alatt nem volt finom ebéd, kocsikázás, színház; a nyomor azonban nőttön nőtt a hitelezők egyre dühösebbek lettek, a mama mindig gyengébb, a papa meg roskedvú és hirtelenharagú.

E gyermek tudja, hogy atyja szkeptikus, sok gúnyos beszédet hallott tőle szerelemről, erényről, hazáról. Egy ízben egész komolyan így szólt hozzám: „Mindez benne van egy jó pisztolylovásban.”

II.

Egyetlen lánya egy gazdag hoteltulajdonosnak, anyja nincsen már. Az apa, a ki bálványozza, átadta őt a legidősebb komornának, hogy a kicsit mindentelől elvezetgesse, a konyhába, pincébe, padlásszobákba, elegáns lakosztályok- s szalonokba, s mindig vele legyen.

A leány tíz éves s ez örökös összevisszaságban él, egy folyton változó emberáradat közepette.

Van egy bájos hálószobája és egy kis tanuló fülkéje szép zongorával — azonban, ha nagyon sok a vendég, át kell ezeket engednie az idegeneknek s a komornával fülkéről fülkére vándorolnia, ma az első, holnap az ötödik emeleten kell hálnia. A kicsike egy kis negyed óráig gyakorol a zongorán, csacsog angolul, franciául és németül. Az utasok rámosolyognak, beszélgetnek vele, csókolgatják, és ő megtanulta, hogy nem kell ezért boszankodni, miképen kell gépiesen mosolyogni, pukedlit csinálni s így szólni: „*J'aime beaucoup la France, Monsieur.*”

Mindeme ismeretlen, közönyös arcok, a mint egyre jönnek, egyre mennek, mint megannyi álmoképek vonulnak el előtte, s ő már megtanulta, mint kell az utast az ajtóig elkísérni, kezével csókot inteni feléje s bókot csinálni, midőn amaz elutazik.

A leányka tud már a *table d'hôte*-nál enni, egy-egy fogást abból mellőzni, az asztalkendőt összehajtani. Ismeri a szakács minden hibáját, a koteletteket, melyek a csonthoz hozzáragnak, a vaját, melyet már harmadszor használtak, a husmaradékokat, mikből pástátomtöltelék készül, a főtt húst, melyet négy nap múlva ragout mellé gombóc alakjában találunk, a lisztből készült fehér pudlingot, a nagy takarékosággal csinált gesztenye-pástétomokat — és mosolyog a mit sem sejtő utazókon.

Észre veszi az udvariassági fokozatokat a pincérknél szemben egy öreg, nagy kisérettel utazó herceg-nővel, vagy a gazdag, boldog, ifjú párral, a feltuvalkodott bankárral és a sokat fecsegő képviselővel szemben.

Megfigyelte a szegény embereket, kik negyedik emeleti udvari szobát óhajtanak, a *table d'hôte*-n nem vesznek részt, a hotelben kávét nem isznak, kofferjukban magukkal hozzák a stearin-gyertyát, mert a ven-

